

omfatte krav om at foretage afværgepumpninger af hensyn til grundvandet, etablere særlig udluftning af bygninger eller lignende.

Bestemmelsen i stk. 3 fastsætter, hvem der kan være adressat for et påbud. Påbud kan meddeles til den, der driver eller ved lovens ikrafttræden den 1. januar 2000 drev den virksomhed, eller anvender eller anvendte det anlæg, hvorfra forureningen hidrører, jf. bestemmelsen i nr. 1. Bestemmelsen omfatter alene forureninger, der stammer fra fast ejendom eller anlæg, hvorfra en offentlig eller privat virksomhed har haft sine aktiviteter. Forureningen skal være forårsaget af den pågældende virksomhed. Det er ikke tilstrækkeligt, at der findes forurening på den grund, hvor virksomheden er beliggende. Der skal påvises årsagsforbindelse mellem driften af virksomheden og forureningen.

Skyldes forureningen en udledning under en virksomheds drift, kan virksomheden (driftsherren) påbydes en oprydning, hvad enten udledningen skyldes overtrædelser af vilkår, uforvarlig adfærd hos en ansat, en dårlig installation eller et hændeligt uheld m.v. Virksomheden kan naturligvis efter almindelige erstatningsretlige regler søge regres over for den, der direkte forårsagede forureningen.

Også forureninger, der sker fra oplag af affald eller stoffer, der f.eks. anvendes i produktionen, på den ejendom, hvorfra virksomheden drives, omfattes af bestemmelsen.

Bestemmelsen omfatter også mobile anlæg, hvad enten der er tale om egentlige driftsanlæg, for eksempel transportable asfaltanlæg, spildevandsanlæg m.v. eller transportanlæg (lastbiler, tankvogne m.v.). En transportør af stoffer og produkter kan derfor mødes med påbud, hvis en forurening sker fra en tankvogn, lastbil el.lign. under transporten eller i forbindelse med levering af stoffer, produkter eller materialer, herunder eksempelvis også affald.

Det er den, der driver eller drev virksomheden, der kan mødes med påbud efter bestemmelsen. Det, at man ejer grund, bygninger eller anlæg, er således ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at påbud kan meddeles.

En ansat vil ikke kunne betragtes som forurener og mødes med påbud, uanset denne som led i arbejdet har været årsag til spild eller udledning på jorden eller til grundvandet.

En panthaver, der overtager en virksomhed uden at drive denne videre, vil ikke kunne mødes med et påbud, da panthaveren ikke vil kunne betragtes som driftsherre. Det samme gælder en långiver eller anden financier alene i sin egenskab af långiver.

En långiver, der f.eks. tager en virksomhed til brugelig pant eller i forbindelse med en tvangsauktion overtager en virksomhed og som ejer viderefører virksomheden, vil også kunne mødes med påbud, hvis virksomheden herefter forårsager forurening, eller hvis der hviler eller er forvarslet et påbud på virksomheden, jf. § 45.

Under begrebet erhvervsmæssigt øjemed falder virksomheder, som er godkendelsespligtige efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, og andre erhvervsaktiviteter, herunder private og offentlige bygge- og anlægsarbejder, eller faste anlæg til energiproduktion, som ikke er godkendelsespligtige.

Efter administrativ tilsynspraksis efter miljøbeskyttelsesloven forstås begrebet virksomhed bredt som omfattende enhver aktivitet - også udført af enkeltpersoner - der medfører eller kan medføre forurening. I modsætning hertil skal begrebet erhvervsmæssigt i stk. 3, nr. 1, forstås snævrere, således at fysiske og juridiske personers ikke-erhvervsmæssige aktiviteter, herunder aktiviteter fysiske og juridiske personer udøver i ikke-erhvervsmæssige foreninger, ikke er omfattet af bestemmelsen og dermed det objektive ansvar. Disse aktiviteter vil være omfattet af bestemmelsen i stk. 3, nr. 2.

Der foreslås en »opsamlingsbestemmelse« i nr. 2, hvis anvendelse forudsætter, at forureneren har handlet uforvarligt, eller at situationen er omfattet af strengere ansvarsregler, for eksempel færdselsloven. En bilist, som forårsager en forurening i forbindelse med et færdselsuheld, vil være omfattet.

Med bestemmelsen i stk. 4 fastsættes, at påbudsgangen ophører, når der er gået 30 år eller mere efter ophøret af den produktionsmetode eller anvendelsen af det anlæg, der forårsagede eller kunne forårsage forureningen.

Forslaget om indførelse af en forældelsesregel for påbud efter forslaget § 41 er begrundet i, at det findes rimeligt, at en forurener, der for en årrække siden er ophørt med sin virksomhed, ikke længere skal kunne mødes med oprydningspåbud. Da en jordforurening, f. eks. en ulovlig nedgravning af kemikalier på en virksomheds grund, længe kan være skjult og først langt senere viser sine virkninger, f. eks. på en vandindvinding, bør forældelsesfristen have en passende længde. Af hensyn til myndighedernes mulighed for en effektiv forureningsbekæmpelse fastsættes fristen til 30 år.

Det er tidspunktet for det endelige ophør af den aktivitet, der på et eller andet tidspunkt har givet forurening, der er afgørende for beregningen af påbudperioden. Det afgørende ved beregningen af fristen er derfor, hvornår en virksomhed stopper sin produktion på